ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การละเมิดพระวินัยของพระสงฆ์ในเขตปกกรองสงฆ์

ระดับอำเภอในภาคเหนือตอนบน

ชื่อผู้เขียน

พระมหาวรวรรษ แก้วพงค์

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการศึกษานอกระบบ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร. พศิน แตงจวง ประชานกรรมการ รองศาสตราจารย์ คร. ชูเกียรติ ถีสุวรรณ์ กรรมการ อาจารย์ วิสุทธิ์ วานิช กรรมการ

บทกัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง การละเมิดพระวินัยของพระสงฆ์ในเขตปกครองสงฆ์ระดับอำเภอในภาค เหนือตอนบน ครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาลักษณะ ประเภท ความถี่ และความรุนแรงในการ ละเมิดพระวินัยของพระสงฆ์ และเงื่อนไขปัจจัย และกลไกที่มีผลต่อการละเมิดพระวินัยของ พระสงฆ์

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การสังเกต การประชุมปรึกษา การสนทนากลุ่ม และการศึกษาเอกสารต่าง ๆ ข้อมูลได้รับการ วิเคราะห์ตรวจสอบความสมบูรณ์และแยกแยะเป็นหมวดหมู่แล้วทำการวิเคราะห์โดยใช้แนวคิด ทฤษฎีที่กำหนดไว้ นำเสนอแบบการบรรยายซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การเข้ามาบวชเป็นพระสงฆ์-สามเณรในทางพระพุทธศาสนา มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน จุดมุ่งหมายของการมาบวชเพื่อประพฤติพรหมจรรย์ ซึ่งเป็นอุดมการณ์ในทางพระพุทธศาสนามี น้อยมาก พระสงฆ์ส่วนมากเข้ามาบวชเพื่อการศึกษา จึงขาดการรับผิดชอบในเรื่องพระวินัย พระสงฆ์ในปัจจุบันใส่ใจพระธรรมวินัยน้อย จึงทำให้การละเมิดพระวินัยของพระสงฆ์เกิดขึ้นอยู่ เนือง ๆ

- 2. ลักษณะการละเมิดพระวินัยของกลุ่มพระสงฆ์คือ การฉันอาหารในเวลาวิกาล การรับ เงิน การสูบบุหรี่ การซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ซื้อหวย ตัดต้นไม้ ตัดหญ้า ขุดคิน ไม่บิณฑบาต การนอนบนเตียงที่มีฟูก ขับรถยนต์ เที่ยวตลาด เที่ยวห้างสรรพสินค้า ร้องเพลง ฆ่ายุง ใส่กางเกงใน ขับรถจักรยานยนต์ และเก็บอาหารก้างคืน เป็นต้น ลักษณะของการ ละเมิดพระวินัยของกลุ่มสามเณร คือ ฉันอาหารในเวลาวิกาล รับเงิน ซ้อนท้ายรถจักรยานยนต์ ดูโทรทัศน์ ฟังวิทยุ ซื้อหวย ตัดต้นไม้ ตัดหญ้า ขุดคิน ไม่บิณฑบาต นอนบนเตียงที่มีฟูก เที่ยว ตลาด ห้างสรรพสินค้า ร้องเพลง ฆ่ายุง ใส่กางเกงใน ขับรถจักรยาน จักรยานยนต์ เก็บอาหาร ก้างคืน ชนกว่าง เล่นกว่าง ว่ายน้ำเล่น เล่นฟุตบอล และเล่นเกมเป็นด้น ประเภทของการละเมิด พบว่า เป็นอาบัติปาจิตตีย์ และโลกวัชชะ(สังคมติเตียน) เป็นอาบัติเล็กน้อย ยังไม่จัดเป็นอาบัติที่ หนัก หรือขาดจากความเป็นภิกษุ ความถี่ การละเมิดเกิดขึ้นบ่อยไม่บ่อยนั้นอยู่ที่กระแสสังคม มากน้อยตามเหตุปัจจัย การประพฤติของพระสงฆ์ไม่ได้ดีไปทุกยุค ไปได้เลวร้ายทุกวัน แต่ขึ้นอยู่ กับกระแสสังคม ขึ้นอยู่กับการตีความของสังคมด้วย ความรุนแรงอยู่ที่การให้ความหมายของ สังคมท้องถิ่นนั้น ๆ ขึ้นอยู่กับบารรทัดฐานของสังคมด้วย
- 3. เงื่อนใบปัจจัย และกลไกที่มีผลต่อการประพฤติละเมิดพระวินัยของพระสงฆ์ได้แก่ เงื่อนไขปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับส่วนบุลกล อันประกอบด้วย ลักษณะส่วนตัวของพระสงฆ์ สามเณร แต่ละรูป มีบุลลิกที่ต่างกัน มีพื้นฐานมาจากครอบครัวที่แตกต่างกัน มีจุดประสงค์การบวชที่ต่าง กัน และทัศนคติของการบวชเป็นพระที่แตกต่างกันค้วย สหธรรมิก(เพื่อน) การคบหาสมาคม ระหว่างกลุ่มสงฆ์ด้วยกัน หรือกลุ่มสังคมชาวบ้าน และความเข้าใจในพระธรรมวินัยของพระสงฆ์ ด้วย เงื่อนใขปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับสังคม อันประกอบด้วย ชุมชนหาพระจำพรรษายาก การที่ ชาวชุมชนต้องง้อให้มีพระไว้เพื่อทำบุญหรือเฝ้าวัด พระที่มาจากนอกชุมชนจะละเมิดพระวินัยมาก กว่าพระที่มาจากในชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างชุมชนกับวัดที่เปลี่ยนแปลงไป สังคม-วัฒนธรรม ที่มีค่านิยมพระสงฆ์ในเรื่องที่ผิด การควบคุมทางสังคมที่หย่อนยาน เงื่อนใขปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ ยุคสมัย อันประกอบด้วย อิทธิพลของสื่อ สื่อสารมวลชนทั้งวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ อินเตอร์เน็ต มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ของพระสงฆ์ การเสนอข่าวที่เป็นภาพลบของพระสงฆ์อย่าง ต่อเนื่อง สังคมที่เป็นสังคมบริโภคนิยม วัตถุนิยม ที่คนในสังคมให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง พระสงฆ์ซึ่งเป็นผลิตผลทางสังคมจึงตกอยู่ภายใต้ลัทธิบริโภคนิยมด้วย เงื่อนใขปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พระสงฆ์ซึ่งเป็นผลิตผลทางสังคมจึงตกอยู่ภายใต้ลัทธิบริโภคนิยมด้วย เงื่อนี้ออย้ายี่เกี่ยวข้อง

กับองค์กรสงฆ์ อันประกอบด้วย สมณศักดิ์/ฐานะ/ตำแหน่ง ที่เป็นสิ่งล่อใจ เป็นแรงจูงใจให้ พระสงฆ์ต้องใจวัเจว การปลงอาบัติ ที่ทำผิดแล้วสามารถปลงอาบัติได้ โครงสร้างการปกครอง สงฆ์ ที่เป็นศูนย์รวมอำนาจ ไม่เอื้อให้เกิดการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของสังคมสงฆ์ และการ อบรมสั่งสอนให้พระสงฆ์มีความตระหนักในทางพระวินัยมีน้อยลง โดยเฉพาะการจัดเกลาจากตัว แบบที่ดีในสังคมสงฆ์ ทั้งหมดนี้เป็นกลไกที่มีผลต่อกันและกันทำให้การละเมิดพระวินัยของ พระสงฆ์เกิดขึ้น

Thesis Title

Dhamma Discipline Violation of Monks in the Upper North District Level

of Sangha Governance Areas

Author

Phamaha Warrawat Kaewpong

M.Ed.

Nonformal Education

Examining Committee

Assoc.Prof.Dr.Phasina

Tangchuang

Chairman

Assoc.Prof.Dr.Chukiat

Leesuwan

Member

Lect.Visut

Vanich

Member

Abstract

This thesis was aimed at identifying the nature, types, frequencies and seriousness of Buddhist monks' violations of Dhamma disciplines in district-level sangha governance areas in the Upper North. Moreover, it sought to identify conditions, factors and mechanisms bearing impact upon such violations.

As a qualitative effort, the study relied on nonstructured interviews, field observations, consultative meetings, focus group discussions as well as reviews of relevant documents to obtain needed data. Subsequently, collected data were analyzed, cross-checked and classified. Findings were as follows:

- 1. Underlying reasons for entering monkhood differed. Those with the intention of practicing celibacy were found to have constituted a tiny minority. Most entered for other reasons, especially educational ones. Therefore, they were very lax as far as Dhamma disciplines and their observance were concerned. At present, monks were found to have paid less attention to Dhamma disciplines and their breaches become quite common.
- 2. As regards ordained monks the nature and types of violations were as follows: taking meals after sunset, taking money, smoking, riding on the motorcycle back, watching

television, listening to the radio, buying lotteries, cutting tress and grass, digging soil, not taking alms, sleeping on cushioned bed, driving an automobile, roaming the marketplace and shopping centers, singing songs, killing mosquitos, wearing underwear, riding a motorcycle and keeping food overnight. Regarding novices they included taking meals after sunset, taking money, riding on the motorcycle back, watching television, listening to the radio, buying lotteries, cutting grass, digging soil, not taking alms, sleeping on cushioned bed, roaming the marketplace and shopping centers, singing songs, killing mosquitos, wearing underwear, riding a bycicle or motorcycle, keeping food overnight, keeping fighter-beetles and engaging them in a fight, swimming for fun, flaying soccer and games, etc. Such found violations were, however, considered minor offenses, not serious enough to disqualify violators from monkhood. Moreover, social sentiments were found to have determined the frequency of violations. Monk behaviors were regulated by such sentiments and social interpretation. They were neigher good non bad all the time. Their seriousness also was subject to a particular community definition and norm.

3. As regards conditions, factors and mechanisms affecting monks deviant behaviors the following were identified: **Ideosyncratic Ones.** They comprised individual monks personal temperament, peculiarities and mannerismes. Each had his own unique personality, came from different family backgrounds, had different goals in entering monkhood, harbored different attitudes toward becoming ordained monks, acquainted with different fellow monks, and possessed different degrees of Dhamma disciplines knowledge.

Social Ones. They included the facts that the community usually found it difficult to have tenured monks stay at community temples and that, therefore, it had to tolerate certain deviant behaviors just in order to keep avaible ones for performing religious ceremonies or tending temple affairs. Moreover, it was found that monks coming from outside the community had violated Dhamma disciplines more than those coming from within it. Besides changed temple-community relations, socially and culturally mistaken values attached to monks, and lax social control measures were also found to have accounted for monks' deviant behaviors.

Epochal Ones. They comprised the influence of mass and telecommunications media, the continuous negative presentation of monk behaviors, as well as the powerful impact of consumerism and materialism ideologies prevalent in the entire society. Those Related to Sangha Orgainzations. They comprised tempting titles/positions which had played a key role in inducting monks to commit redeemable offenses, highly centralized sangha governance structures which had not been in favor of monk learning and participation as well as of encouraging them to realize the supreme importance of strictly adhering to Dhamma disciplines, especially of encouraging them to model themselves after exemplary monks.

All these were found to have constituted conditions, facturs and mechanisms accounting for monks' violations of Dhamma disciplines.